

PREZES
TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

RPW/32947/2021 P
Data:2021-04-16

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2021 r.

Sygn. akt P 7/20

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2021 -04- 16
<i>Ubezpieczenie obywateli</i>	
ZAL. 3	NR .....

Pan
Adam BODNAR
Rzecznik Praw Obywatelskich

W załączeniu przesyłam odpis postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 14 kwietnia 2021 r. wraz z uzasadnieniem, sygn. akt P 7/20.

Julia Przyłębska

Załącznik 1

Sygn. akt P 7/20

POSTANOWIENIE

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2021 r.

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Julia Przyłębska – przewodniczący
Wojciech Sych – sprawozdawca
Michał Warciński,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 kwietnia 2021 r., wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich o wyłączenie sędziego TK Justyna Piskorskiego z udziału w rozpoznawaniu pytania prawnego Sądu Najwyższego,

czy art. 4 ust. 3 zdanie drugie Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, ze zm.; tekst skonsolidowany: Dz. Urz. UE C 202 z 07.06.2016, s. 15) w związku z art. 279 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2, ze zm.; tekst skonsolidowany: Dz. Urz. UE C 202 z 07.06.2016, s. 47) w zakresie, w jakim skutkuje obowiązkiem państwa członkowskiego Unii Europejskiej polegającym na wykonywaniu środków tymczasowych odnoszących się do kształtu ustroju i funkcjonowania konstytucyjnych organów władzy sądowniczej tego państwa, jest zgodny z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i art. 90 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 Konstytucji,

postanawia:

oddalić wniosek.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

Na oryginale właściwe podpisy.

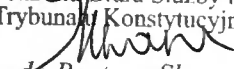
Za zgodność:

z up. Prezesa Trybunału Konstytucyjnego

Kierownik Sekretariatu

Biura Służby Prawnej Trybunału

Bartosz Skwara

KIEROWNIK
Sekretariatu Biura Służby Prawnej
Trybunału Konstytucyjnego

dr Bartosz Skwara

UZASADNIENIE

I

Pismem z 1 kwietnia 2021 r. (wpływ do Trybunału Konstytucyjnego 7 kwietnia 2021 r.) Rzecznik Praw Obywatelskich (dalej: Rzecznik lub RPO) wystąpił o wyłączenie z udziału w postępowaniu w sprawie o sygn. P 7/20 sędziego Trybunału Konstytucyjnego Justyna Piskorskiego.

Rzecznik wskazał, że przepisy ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: uotpTK) określają przesłanki wyłączenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z udziału w rozpoznawaniu sprawy, ale nie regulują sytuacji, w której w rozpoznawaniu sprawy bierze udział osoba nieuprawniona. Zdaniem Rzecznika, w tym zakresie analogiczne zastosowanie powinien mieć art. 39 ust. 1 oraz 2 uotpTK. Rzecznik powołał także art. 379 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm.), który stanowi, że nieważność postępowania zachodzi, jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa. We wniosku uznano, że przepis ten obejmuje także przypadek, gdy w składzie znajduje się osoba, która nie jest sędzią.

Ponadto, w ocenie RPO, jedna ze skarg rozpatrywanych aktualnie przez Europejski Trybunał Praw Człowieka, dotycząca m.in. wyboru „osoby nieuprawnionej na funkcję sędziego Trybunału Konstytucyjnego” oraz dokonana przez Rzecznika interpretacja orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, stanowią dodatkową argumentację na rzecz wyłączenia sędziego TK Justyna Piskorskiego ze sprawy o sygn. P 7/20.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Instytucję wyłączenia sędziego z orzekania w określonej sprawie uregulowano w rozdziale 3 działu II ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: uotpTK). Zgodnie z art. 39 ust. 2 pkt 2 uotpTK, sędzia Trybunału Konstytucyjnego

podlega wyłączeniu z udziału w rozpoznawaniu sprawy również wtedy, gdy istnieją inne, niewymienione w pozostałych przepisach art. 39 uotpTK, okoliczności mogące wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziego.

2. Zgodnie z art. 39 ust. 3 uotpTK, w przypadku, o którym mowa w ust. 2, sędziego Trybunału wyłącza się z udziału w rozpoznawaniu sprawy, jeżeli podmiot składający wniosek o wyłączenie uprawdopodobni istnienie okoliczności mogących wywołać wątpliwości co do jego bezstronności.

3. Trybunał Konstytucyjny wyjaśnił szczegółowo zakres podmiotowy i przedmiotowy instytucji wyłączenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z orzekania w postanowieniu z 15 lutego 2017 r., sygn. K 2/15 (OTK ZU A/2017, poz. 7). Wskazał w nim, że przyczyny wyłączenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z orzekania kompleksowo i wyczerpująco normuje uotpTK, dlatego w tym zakresie nie ma zastosowania ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm.: dalej: k.p.c.). Z tych powodów Trybunał Konstytucyjny w dotychczas wydanych postanowieniach w przedmiocie wyłączenia sędziego nie stosował przepisów kodeksu postępowania cywilnego i – wbrew twierdzeniu zawartym we wniosku – nie uczynił tego także w żadnym ze wskazanych przez Rzecznika postanowień o odmowie wyłączenia sędziego (w tym w uzasadnieniach) z 2 marca 2020 r., sygn. Kpt 1/20 (niepubl.); Trybunał Konstytucyjny nie posłużył się tam pojęciem „oczywistej bezzasadności” w znaczeniu przyjętym w sugerowanym przez Rzecznika art. 53¹ k.p.c. ani wprost, ani – jak wskazano we wniosku – posiłkowo.

4. Trybunał Konstytucyjny wypowiedział się też o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego wybranych przez Sejm 2 grudnia 2015 r. w licznych postanowieniach oddalających wnioski o wyłączenie z orzekania zarówno ich samych, jak i osób wybranych na stanowiska sędziowskie po śmierci dwóch z nich (zob. postanowienie TK z 15 lutego 2017 r., sygn. K 2/15, postanowienie TK z 8 marca 2017 r., sygn. K 24/14, niepubl., postanowienie TK z 19 kwietnia 2017 r., sygn. K 10/15, OTK ZU A/2017, poz. 27 oraz niepublikowane postanowienia TK z: 27 lipca 2017 r., sygn. U 1/17, 24 października 2017 r., sygn. K 1/17, 24 października 2017 r., sygn. K 3/17, 13 grudnia 2017 r., sygn. K 17/14, 14 grudnia 2017 r., sygn. K 36/15, 19 grudnia 2017 r., sygn. SK 37/15, 21 lutego 2018 r., sygn. K 9/16, 22 maja 2018 r., sygn. SK 8/14, 6 czerwca 2018 r.,

sygn. K 16/16, 30 października 2018 r., sygn. SK 12/17, 25 marca 2019 r., sygn. K 12/18, 9 kwietnia 2019 r., sygn. K 16/17, 14 maja 2019 r., sygn. SK 31/17, 3 lipca 2019 r., sygn. K 3/16, 26 listopada 2019 r., sygn. P 9/18, 2 marca 2020 r., sygn. Kpt 1/20, 19 października 2020 r., sygn. K 20/20). W orzeczeniach tych stwierdzono także, że Trybunał Konstytucyjny nie orzekł o prawidłowości wyboru osób wymienionych w uchwałach Sejmu z dnia 8 października 2015 r. w sprawie wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego (M.P. poz. 1038, 1039 i 1040), a w niniejszej sprawie stanowisko wyrażone w wymienionych postanowieniach Trybunał Konstytucyjny podtrzymuje.

5. Trybunał stwierdził, że argumentacja podniesiona przez RPO, oparta na orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz wskazaniu sprawy rozpatrywanej przez Europejski Trybunał Praw Człowieka, jest bezprzedmiotowa z perspektywy wniosku o wyłączenie sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Przeprowadzona przez Rzecznika interpretacja aktywności orzeczniczej dwóch trybunałów (w Strasburgu i w Luksemburgu) nie ma żadnego znaczenia dla uprawdopodobnienia istnienia okoliczności mogących wywołać wątpliwości w stosunku do bezstronności sędziego Justyna Piskorskiego. Trybunał Konstytucyjny podkreśla, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejski Trybunał Praw Człowieka nie mają kompetencji do orzekania w sprawie statusu sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Sfera ta, zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, pozostaje w wyłącznej gestii Sejmu i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Wobec tego, iż Rzecznik nie uprawdopodobnił istnienia okoliczności mogących wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziego Justyna Piskorskiego, Trybunał Konstytucyjny wniosek oddalił.

Na oryginale właściwe podpisy.

Za zgodność:

z up. Prezesa Trybunału Konstytucyjnego

Kierownik Sekretariatu

Biura Służby Prawnej Trybunału

Bartosz Skwara

KIEROWNIK
Sekretariatu Biura Służby Prawnej
Trybunału Konstytucyjnego
Bartosz Skwara
dr Bartosz Skwara

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

Sygn. akt P 7/20

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL.

2021-04-16

Adamo Bodnar

ZAL. .... NR .....

**Pan
Adam BODNAR
Rzecznik Praw Obywatelskich**